

Septembar 2016. godine

Rezultati istraživanja o proaktivnoj transparentnosti javnih institucija u Bosni i Hercegovini

Proaktivna transparentnost podrazumijeva praksu javnih institucija da samoinicijativno objavljuju informacije koje se nalaze u njihovom posjedu. Ovaj koncept tako predstavlja značajan pomak u odnosu na, sada zastarjeli, pristup koji se isključivo bazira na ostvarivanju prava na informaciju na osnovu specifičnog, pismenog zahtjeva, kako je to trenutno regulirano zakonima o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini (BiH). Suprotno tome, proaktivno objavljene informacije dostupne su svim građanima, a ne samo podnosiocima zahtjeva, što u konačnici omogućava veću kontrolu rada institucija i uključenost građana u debate o pitanjima od javnog interesa.

Istovremeno, proaktivno objavljivanje informacija i važnih dokumenata o instituciji čini temelj dobrog upravljanja, budući da obavezuje institucije da kontinuirano i blagovremeno informiraju javnost o svome radu umjesto da informacije objavljuju na *ad hoc* osnovi i od slučaja do slučaja. Proaktivna transparentnost direktno služi jačanju odgovornosti javnih institucija, posebno u domenu trošenja javnog novca i sprečavanja korupcije ili drugih zloupotreba. Proaktivno objavljivanje informacija također u znatnoj mjeri olakšava rad administracije, jer smanjuje potrebu za procesuiranjem pojedinačnih zahtjeva za slobodan pristup informacijama ukoliko su tražene informacije već objavljene.¹

U cilju jačanja transparentnosti javnih institucija u BiH, radna grupa sačinjena od predstavnika nekoliko javnih institucija i nezavisnih eksperata iz organizacija civilnog društva² 2015. godine izradila je *Standarde proaktivne transparentnosti u javnoj upravi u BiH*, kojima je definirano 38 dokumenata i informacija za koje se preporučuje da ih javne institucije proaktivno objavljuju na svojim web-stranicama. Standardi su podijeljeni prema tzv. *nivoima zrelosti* na: osnovni, srednji i napredni nivo, koji reflektiraju format u kojem se određena informacija može nalaziti (tabela 1).

Ovih 38 standardnih dokumenata i informacija može se grupirati u šest kategorija informacija koje bi javne institucije trebale proaktivno objavljivati:

- budžetske informacije,
- informacije o javnim nabavkama,
- strateški dokumenti,
- operativne informacije,
- organizacijske informacije,
- informacije o slobodnom pristupu informacijama.

¹ Za više informacija o konceptu proaktivne transparentnosti, vidjeti: Helen Darbishire, *Proactive Transparency: The Future of the Right to Information? A Review of Standards, Challenges and Opportunities* (Washington: World Bank Institute, 2011); Alen Rajko, *Proaktivna transparentnost u Bosni i Hercegovini: Stanje i perspektive u svjetlu međunarodnih standarda i komparativnih rješenja* (Sarajevo: Analitika – Centar za društvena istraživanja, 2014); Nermina Voloder, *Zanemareni standard u Bosni i Hercegovini: Proaktivna dimenzija prava na pristup informacijama* (Sarajevo: Analitika – Centar za društvena istraživanja, 2014).

² Radnu grupu činili su predstavnici sljedećih institucija i organizacija: Ured koordinatora za reformu javne uprave, Agencija za statistiku BiH, Direkcija za evropske integracije, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH, Transparency International BiH, Centar za istraživačko novinarstvo (CIN), Analitika – Centar za društvena istraživanja i Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Radna grupa formirana je u okviru Programa jačanja javnih institucija u BiH, koji, po nalogu Vlade SR Njemačke, provodi *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit* (GIZ).

Tabela 1. Standardi proaktivne transparentnosti

BUDŽETSKE INFORMACIJE	
Osnovni	Budžet, izvod iz Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH (za instituciju)
	Izveštaj o izvršenju budžeta/Aneks revizorskog izvještaja
Srednji	Budžet u formatu zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava institucije
Napredni	Budžet, analitički
	Izveštaj o izvršenju budžeta, analitički
INFORMACIJE O JAVNIM NABAVKAMA	
Osnovni	Plan javnih nabavki
	Pozivi za javnu nabavku
	Odluka o izboru ponuđača/poništenju postupka, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama
	Izveštaj o realizaciji ugovora (Lista osnovnih elemenata ugovora za sve postupke javnih nabavki)
Srednji	Godišnji plan javnih nabavki koji sadrži postupke nabavki malih vrijednosti
	Odluka o izboru ponuđača/poništenju postupka, uključujući za ugovore male vrijednosti
Napredni	Tenderska dokumentacija nakon provedenog postupka
	Zaključeni ugovori, uz zaštitu povjerljivih informacija
STRATEŠKE INFORMACIJE	
Osnovni	Strateški dokumenti institucije
	Srednjoročni plan rada
OPERATIVNE INFORMACIJE	
Osnovni	Izveštaj o radu
	Godišnji plan rada
	Revizorski izvještaji
	Konkursi i oglasi i njihova arhiva
	Lista aktuelnih i realiziranih projekata tehničke saradnje
	Kalendar događaja
	Dokumenti za javne konsultacije
Napredni	Izjava o obavljenim konsultacijama
ORGANIZACIJSKE INFORMACIJE	
Osnovni	Zakoni i/li odluke o osnivanju te ostali relevantni propisi iz nadležnosti
	Lista nadležnosti institucije
	Organigram
	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta
	Kontakti zaposlenih
	Biografije rukovodilaca institucije
	Akcijski plan za borbu protiv korupcije
	Plan integriteta
	Etički kodeks/Kodeks ponašanja službenika u instituciji
Napredni	Ukupna izdvajanja za imenovana lica, rukovodeće državne službenike, državne službenike i zaposlenike prema pozicijama u instituciji
SLOBODA PRISTUPA INFORMACIJAMA ³	
Osnovni	Indeks-registar
	Vodič za pristup informacijama
	Zahtjev za pristup informacijama
	Pitanja i odgovori na učestale upite
Napredni	Odgovori po zahtjevima za pristup informacijama

Bazirano na: *Standardi proaktivne transparentnosti u javnoj upravi u BiH, 2015.*

³ U dokumentu "Standardi proaktivne transparentnosti u javnoj upravi u BiH" informacije o slobodnom pristupu informacijama nalaze se u kategoriji 'organizacijskih informacija' ali su ovdje izdvojene jer smatramo da je riječ o suštinski zasebnoj i iznimno važnoj kategoriji koja se treba promatrati izdvojeno.

Standardi nisu obavezujući i do sada su ih zvanično počele primjenjivati samo javne institucije koje su učestvovala u njihovoj izradi, mada su prezentirani i dostavljeni svim javnim institucijama na nivou BiH.

Polazeći od navedenih standarda, Analitika je u maju 2016. godine uradila analizu web-stranica javnih institucija na državnom nivou BiH kako bi se utvrdio stepen njihove proaktivne transparentnosti. Analiza je obuhvatila 68 web-stranica javnih institucija, pri čemu je evidentirano postojanje svih 38 vrsta informacija i dokumenata definiranih u *Standardima proaktivne transparentnosti*. Rezultati su izraženi u procentima, gdje 100% označava postojanje traženih informacija i dokumenata, a 0% označava odsustvo tražene informacije na web-stranici. Za svaku instituciju izračunat je ukupni rezultat na osnovu prosjeka rezultata za svaku od 38 traženih standardnih informacija⁴ (za više detalja o metodologiji vidjeti Aneks 1).

Posebno je zanimljivo izdvojiti sljedeće ključne rezultate i pokazatelje nivoa proaktivne transparentnosti analiziranih javnih institucija:

- Prosječan nivo proaktivne transparentnosti javnih institucija na nivou BiH iznosi 34,8%, što znači da gledano u cjelini možemo govoriti o relativno niskom stepenu proaktivne transparentnosti institucija obuhvaćenih ovim istraživanjem.
- Međutim, razlike među institucijama su drastične, pa tako postoje i primjeri naprednih nivoa proaktivne transparentnosti, kakav je slučaj prije svega sa Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH, sa rezultatom od 74,56%, i Direkcijom za evropske integracije sa 67,54%, a koje su lideri na našoj rang-listi. Odmah iza dvije vodeće institucije, nalazi se još pet institucija sa stepenom proaktivne transparentnosti koji prelazi 50%.
- Kada promatramo pojedine kategorije informacija, najmanje se objavljuju informacije koje se tiču raspodjele i trošenja javnog novca.⁵ Iako se budžeti za sve institucije na nivou BiH objavljuju kao dio Zakona o budžetu institucija i međunarodnih obaveza BiH, dobra praksa u ovoj oblasti podrazumijevala bi da institucije na zvaničnim web-stranicama objavljuju svoj budžet. Međutim, skoro 91% institucija to ne čini, a niti jedna institucija ne objavljuje analitički budžet.
- U domenu objavljivanja informacija o javnim nabavkama, rezultati su nešto bolji, što se vjerovatno može pripisati Zakonu o javnim nabavkama BiH (ZJN), koji institucije obavezuje na objavljivanje većeg broja informacija u domenu javnih nabavki.⁶ Ipak, značajan broj institucija ne objavljuje planove javnih nabavki (28%) te osnovne elemente ugovora (50%), iako je to zakonska obaveza.⁷
- U odnosu na ostale kategorije, osim budžetskih informacija, nedostatak proaktivnog objavljivanja najevidentniji je u domenu operativnih informacija: 62% institucija nema objavljen godišnji plan rada, dok skoro 70% institucija ne objavljuje izvještaje o radu. Također, niti jedna institucija ne objavljuje izdvajanja za imenovane osobe, državne službenike i uposlenike.
- Kada je riječ o ostvarivanju prava na pristup informacijama, veliki broj institucija nije objavio indeks-registar (44%), vodič za slobodan pristup informacijama (22%) niti zahtjev za slobodan pristup informacijama (34%), uprkos tome što je objavljivanje ovih dokumenata propisano Zakonom o slobodi pristupa informacijama BiH iz 2000. godine.

⁴ Zavisno od vrste informacije/dokumenta, u obzir je uzimana posljednja relevantna godina za koju se može očekivati da tražena informacija postoji i da bi mogla biti objavljena do maja 2016. godine (naprimjer, može se očekivati da budžet za 2016. već bude objavljen, ali revizorski izvještaji za 2015. nisu bili završeni u vrijeme analize, pa su u obzir uzeti izvještaji za 2014).

⁵ Nizak stepen budžetske transparentnosti zabilježen je i u sličnom istraživanju o transparentnosti institucija BiH, provedenom u maju 2014. godine. Za više informacija, vidjeti: Analitika, Rezultati istraživanja: Dostupnost informacija na službenim web-prezentacijama javnih organa Bosne i Hercegovine (Sarajevo: Analitika, 2014).

⁶ Više detalja dostupno u studiji: Nermina Voloder, *Transparentnost javnih nabavki u Bosni i Hercegovini: Između teorije i prakse* (Sarajevo: Analitika, 2015).

⁷ Kada je riječ o dostupnosti informacija o javnim nabavkama, ovdje je važno napomenuti da se navedeni rezultati baziraju na pretpostavci da su sve javne institucije imale barem jedan postupak javnih nabavki u 2015. godini. U slučaju da institucija nije imala javne nabavke, metodologija istraživanja ima svoja ograničenja i nije u stanju to uzeti u obzir.

U grafikonu 1 ponuđen je pregled rezultata o dostupnosti svih 38 vrsta informacija i dokumenata definiranih Standardima proaktivne transparentnosti.

Pored toga, tabela 2 u nastavku teksta daje rang-listu institucija prema ukupnom stepenu proaktivne transparentnosti, koji predstavlja prosječnu vrijednost ukupnog nivoa ispunjenosti standarda iz svih šest kategorija i svih 38 vrsta informacija/dokumenata.

Grafikon 1. Pregled dostupnosti informacija na web-stranicama institucija u BiH

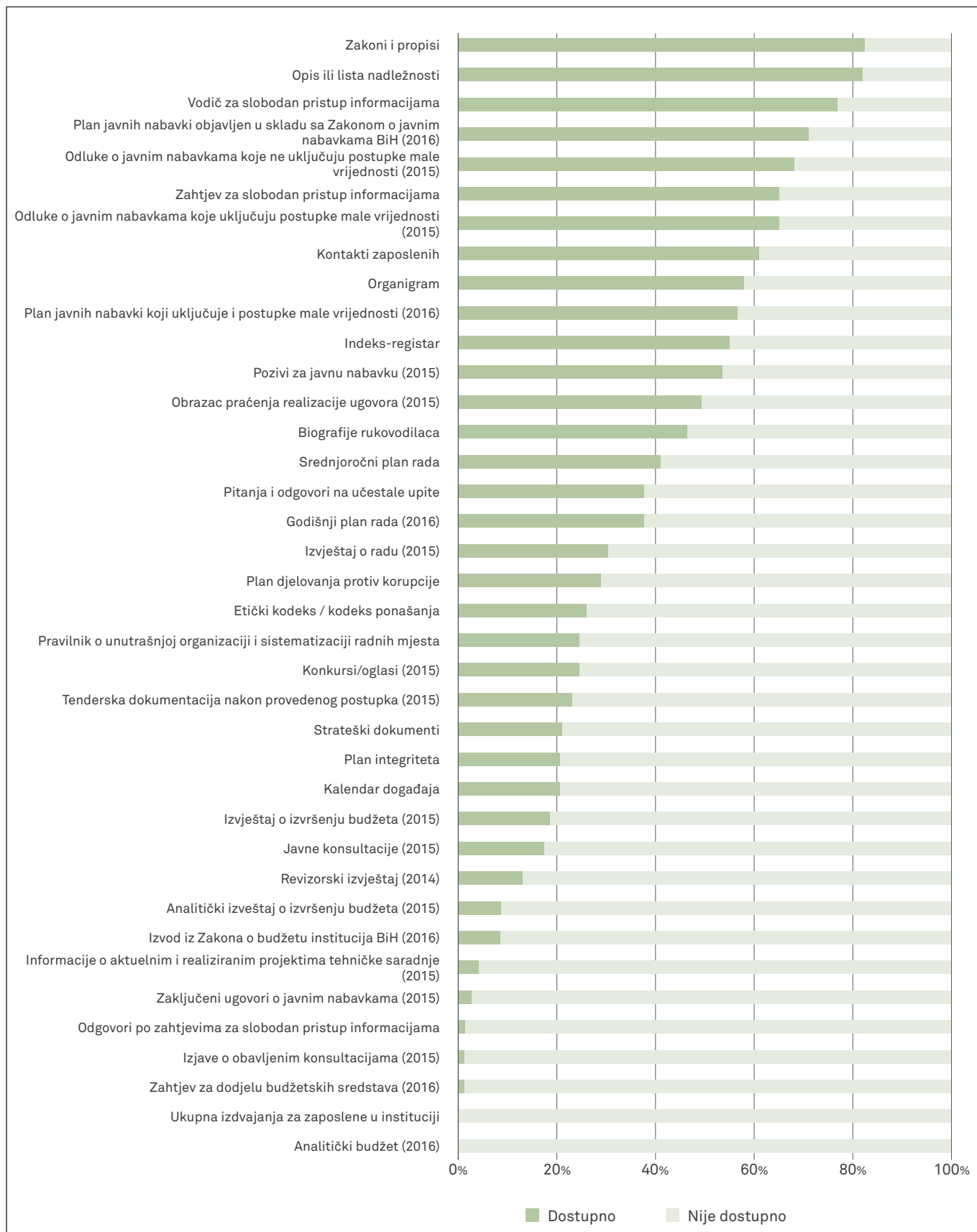

Tabela 2. Rang-lista institucija prema stepenu proaktivne transparentnosti (%)

RANG	NAZIV INSTITUCIJE	BUDŽETSKE INFORMACIJE Prosjek (%)	INFORMACIJE O JAVNIM NABAVKAMA - Prosjek (%)	STRATEŠKE INFORMACIJE Prosjek (%)	OPERATIVNE INFORMACIJE Prosjek (%)	ORGANIZACIJSKE INFORMACIJE Prosjek (%)	SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA - Prosjek (%)	UKUPAN REZULTAT Prosjek (%)
1	Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH	80	87,5	66,66	62,5	70	80	74,56
2	Direkcija za evropske integracije	40	87,5	50	50	66,67	100	67,54
3	Ured koordinatora za reformu javne uprave	40	87,5	0	37,5	90	60	63,16
4	Parlamentarna skupština BiH	0	75	0	62,5	80	80	60,53
5	Agencija za sigurnost hrane BiH	60	75	66,66	50	60	40	58,77
6	Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije	20	50	66,66	25	90	60	53,51
7	Agencija za statistiku BiH	0	75	16,66	37,5	70	60	50,88
8	Agencija za zaštitu ličnih podataka u BiH	0	75	50	12,5	70	80	50
8	Ministarstvo pravde BiH	0	62,5	0	25	90	60	50
9	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	20	75	0	12,5	76,67	60	49,12
10	Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH	0	75	16,66	62,5	40	60	48,25
11	Ministarstvo odbrane BiH	20	75	0	12,5	70	60	47,37
11	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	0	87,5	0	25	50	80	47,37
12	Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH	0	62,5	83,33	25	60	60	46,49
12	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	0	87,5	83,33	37,5	40	40	46,49
13	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	0	75	66,66	25	50	60	45,61
14	Ministarstvo sigurnosti BiH	40	75	0	12,5	50	60	44,74
15	Državna agencija za istrage i zaštitu	20	50	16,66	37,5	60	40	42,98
16	Ministarstvo finansija i trezora BiH	0	62,5	0	12,5	60	80	42,11
17	Agencija za državnu službu BiH	0	12,5	83,33	25	80	60	41,23
17	Agencija za javne nabavke BiH	0	62,5	83,33	12,5	50	60	41,23
17	Agencija za policijsku podršku BiH	0	75	33,33	25	60	20	41,23
17	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	0	87,5	0	12,5	46,67	60	41,23
18	Agencija za nadzor nad tržištem BiH	0	75	66,66	25	20	80	40,35
18	Direkcija za ekonomsko planiranje BiH	0	62,5	16,66	12,5	60	60	40,35
19	Ured za reviziju institucija BiH	0	50	0	12,5	70	60	39,47
19	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	0	87,5	83,33	12,5	33,33	40	39,47
20	Centralna banka BiH	0	75	16,66	12,5	40	60	37,72
20	Komisija za koncesije BiH	0	87,5	16,66	0	50	40	37,72

FAKTI

21	Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje	20	25	66,66	25	36,67	80	36,84
21	Centralna izborna komisija BiH	20	75	50	12,5	20	60	36,84
21	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	40	50	50	0	40	60	36,84
21	Ured za veterinarstvo BiH	0	62,5	0	0	50	80	36,84
22	Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH	0	50	50	12,5	36,67	80	35,96
23	Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH	0	62,5	16,66	12,5	40	60	35,09
24	Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja	40	50	50	12,5	30	40	34,21
24	Konkurencijsko vijeće BiH	0	50	0	12,5	40	80	34,21
25	Institut za standardizaciju BiH	0	37,5	50	25	26,67	80	33,33
25	Agencija za antidoping kontrolu BiH	0	50	83,33	12,5	30	60	33,33
26	Predsjedništvo BiH	0	50	0	12,5	40	60	31,58
26	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika	0	50	0	0	50	60	31,58
26	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	40	62,5	0	12,5	30	20	31,58
26	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	0	50	0	25	30	60	31,58
27	Granična policija BiH	0	25	16,66	0	50	80	29,82
28	Ministarstvo civilnih poslova BiH	0	37,5	0	12,5	36,67	60	28,07
28	Centar za uklanjanje mina u BiH	0	25	50	25	36,67	40	28,07
29	Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovodbi BiH	0	50	33,33	12,5	36,67	20	27,19
29	Državna regulatorna komisija za električnu energiju	0	0	16,66	25	50	60	27,19
29	Elektroprenos BiH	0	75	16,66	12,5	30	0	27,19
29	Agencija za osiguranje depozita BiH	0	37,5	33,33	12,5	26,67	60	27,19
29	Agencija za osiguranje u BiH	0	12,5	66,66	37,5	40	20	27,19
30	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	0	50	0	0	30	60	26,32
30	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja	0	37,5	0	12,5	30	60	26,32
31	Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH (upravna organizacija MVTO)	0	37,5	16,66	37,5	23,33	20	25,44
32	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	20	12,5	16,66	37,5	30	0	21,93
33	Institut za akreditiranje BiH	0	50	16,66	12,5	26,67	0	21,05
34	Agencija za poštanski promet BiH	0	0	66,66	0	20	60	16,67
35	Institucija ombudsmena za zaštitu potrošača u BiH	0	0	16,66	12,5	16,67	60	15,79
35	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	0	50	0	12,5	10	0	15,79
36	Fond za povratak BiH	0	12,5	50	12,5	23,33	0	14,04
37	Izvozno-kreditna agencija BiH	0	0	16,66	12,5	36,67	0	13,16
37	Arhiv BiH	0	0	50	25	20	0	13,16
37	Državna komisija BiH za saradnju sa UNESCO-om	0	0	50	12,5	30	0	13,16
38	Komisija za koordinaciju pitanja mladih u BiH (MCP)	0	0	50	0	36,67	0	12,28
39	Institut za mjeriteljstvo BiH	0	12,5	16,66	12,5	20	0	11,40
39	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	0	12,5	0	0	23,33	20	11,40
39	Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova	0	25	50	0	13,33	0	11,40
40	Agencija za ravnopravnost spolova BiH	0	0	66,66	0	3,33	0	4,39

ANEKS 1 – METODOLOŠKE NAPOMENE

Uzorak

Kao početni korak odabira uzorka iskorištena je lista institucija izvršne i zakonodavne vlasti na osnovu rasporeda rashoda po budžetskim korisnicima Ministarstva finansija i trezora BiH, a uvrštene su i dodatne institucije koje nisu bile uključene u listu, poput Centralne banke BiH. Od ukupno 76 identificiranih institucija, njih 6 nije imalo web-stranicu, a dvjema pristup tokom istraživanja nije bio moguć. Finalni uzorak je stoga sačinjen od 68 institucija.

Procedura prikupljanja i analize podataka

Sam proces provjeravanja dostupnosti dokumenata na stranicama institucija obavili su nezavisni koderi. Kako bi se umanjio nivo greške u procesu kodiranja, poduzeto je nekoliko metodoloških koraka:

- Prije same pretrage, koderi su dobili vodič koji je detaljno opisivao dokumente koji se potražuju, a osigurani su i primjerci dokumenata koji se traže.
- Obavljen je trening o procesu pretrage i evidentiranja.
- Kodiranje je rađeno u dva kruga (dakle, dva puta) za sve institucije:
 - Prvi krug kodiranja radila su dva nezavisna koder.
 - Drugi krug kodiranja radila su četiri nova koder, koja su ponovo kodirala sve stranice institucija.
 - Tokom drugoga kruga kodiranja, koderi su za osam nasumično odabranih institucija vršili tzv. duplo kontrolno kodiranje, gdje je, npr., koder A ponovo kodirao stranicu institucije koju je koder B pretražio u prethodnom danu, a da pri tome nisu znali da je stranica već bila kodirana. Cilj duplog kontrolnog kodiranja bio je kontinuirano testirati razlike u interpretaciji između koder, otkloniti eventualne greške i povećati pouzdanost rada koder.
- Tri koder su finalno provjerila sve nepodudarnosti između dva kruga kodiranja i razriješila nesuglasice prije nego što je proces analize završen.

Ovakav pristup omogućio je otklanjanje velikog broja grešaka i osigurao je da finalni rezultati daju što realniju sliku nivoa transparentnosti javnih institucija.

Interpretacija i ocjenjivanje transparentnosti

Princip bodovanja vrlo je jednostavan: svaka od 38 vrsta informacija definiranih *Standardima proaktivne transparentnosti* donosi 100%, ako je dostupna, odnosno 0%, ako nije dostupna. Na osnovu dostupnosti 38 vrsta informacija računa se prosječan stepen proaktivne transparentnosti za svaku od 6 kategorija informacija (budžetske informacije, informacije o javnim nabavkama, strateški dokumenti, operativne informacije, organizacijske informacije i informacije o slobodnom pristupu informacijama), kao i za instituciju u cijelosti.

Odredene općenitije vrste informacija bilo je neophodno raščlaniti na nekoliko specifičnih, mjerljivih podvrsta informacija. Tako smo pod "strateškim dokumentima" (koji u *Standardima* nisu preciznije definirani) podrazumijevali postojanje strateškog plana razvoja, sektorske strategije i strategije komuniciranja.

Također, modificiran sistem ocjenjivanja primijenjen je u slučajevima kada se radi o informacijama kod kojih postoji gradacija u nivou kompleksnosti ponuđene informacije, a kako je to definirano *Standardima*. Tako, naprimjer, ukoliko su moguće tri vrste dokumenata koje reflektiraju tri nivoa transparentnosti (osnovni, srednji i napredni) i ukoliko je institucija objavila dokument u naprednoj formi, to istovremeno znači da je objavila i dokumente na osnovnom i srednjem nivou, s obzirom na to da dokument na naprednijem nivou u sebi uključuje informacije i iz dokumenata nižeg nivoa transparentnosti. U tom slučaju, institucija bi automatski dobila 100% i za informacije na nižem stepenu transparentnosti.

Metodološka ograničenja

- Važno ograničenje predstavljali su neujednačeni nazivi dokumenata na analiziranim web-stranicama, gdje se odstupa od standardnih naziva ili termina koji se navode u zakonu, što je otežalo njihovo prepoznavanje i evidentiranje.
- Značajan problem predstavljale su često nefunkcionalne i nepregledne web-stranice, što je također znatno otežalo proces analize.
- Ovo istraživanje bazira se na pretpostavci da institucije posjeduju svaku od 38 vrsta informacija i da su ih mogle objaviti ako su željele. Međutim, teoretski je moguće da određene institucije u promatranom periodu uopće nisu imale slučajeve javnih nabavki, javnih konsultacija ili projekata tehničke pomoći. U takvim slučajevima, institucija bi dobila 0% za neobjavlivanje navedenih informacija, što bi se negativno odrazilo na ocjenu njene proaktivne transparentnosti, iako to nije adekvatna ocjena s obzirom na to da tražena informacija nije ni mogla biti objavljena jer ne postoji. Otklanjanje ovog metodološkog problema nije moguće s obzirom na prirodu analize sadržaja web-stranica, jer bi ono podrazumijevalo primjenu drugih metoda istraživanja koje bi prevazilazile obim ovog istraživanja. Međutim, testovi na prikupljenim podacima pokazali su da se isključivanjem tih vrsta informacija bitnije ne utječe na ukupno rangiranje i ocjenjivanje nivoa proaktivne transparentnosti institucija, te su iste zadržane u konačnom prikazu i analizi rezultata.

Ova publikacija je nastala u okviru projekta “Istraživanje o proaktivnoj transparentnosti javnih institucija u Bosni i Hercegovini” koji u ime Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj SR Njemačke podržava GIZ u okviru Programa jačanja javnih institucija u BiH.

Štampanje ove publikacije realizirano je u okviru projekta “Zagovaranje za otvorenu vlast: Pravo da znam u jugoistočnoj Evropi”, koji finansira Evropska unija.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Analitike – Centra za društvena istraživanja i ni u kom slučaju ne predstavlja stavove Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj SR Njemačke, GIZ-a, niti stavove Evropske unije.

Analitika - Centar za društvena istraživanja je nezavisna, neprofitna, nevladina organizacija, koja se bavi istraživanjem i razvojem javnih politika u širem smislu. Misija Analitike je da na osnovu kvalitetnih istraživanja i odgovarajuće ekspertize ponudi relevantne, inovativne i praktične preporuke usmjerene na promoviranje inkluzivnih i boljih javnih politika, kao i na ukupno unapređenje procesa njihovog donošenja.